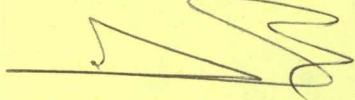

ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ

Οι Δελτία
Καταβολών
τα ελεγκτικά
αποτελέσματα
αποδοχών

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Αθήνα, Απρίλιος 2002

ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ

Για την οικοδόμηση
ενός Ασφαλιστικού Κεκτημένου
με στόχο μια Πολιτεία Ανθρώπων,
με Ευημερία και Δικαιοσύνη

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Αθήνα, Απρίλιος 2002

Περιεχόμενα

Σελ. 5

ΕΣΑΓΩΓΗ

Σελ. 9

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Σελ. 11

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΔΟΜΗ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Σελ. 15

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Σελ. 17

1η Ενότητα: Οι όροι και οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης
για τους/τις ασφαλισμένους/ες στο ΙΚΑ έως τις 31.12.1992

Σελ. 21

2η Ενότητα: Οι όροι και οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης
για τους/τις ασφαλισμένους/ες στο ΔΗΜΟΣΙΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ -
ΔΕΚΟ έως τις 31.12.1992

Σελ. 25

3η Ενότητα: Οι Αρχές Οργάνωσης και Λειτουργίας του Νέου Συστήματος
Κοινωνικής Ασφάλισης

Βασικοί όροι και προϋποθέσεις συνταξιοδότησης για όλους/ες
τους/τις ασφαλισμένους/ες (ΙΚΑ - ΔΗΜΟΣΙΟ - ΔΕΚΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ)
από την 1.1.1993 και μετά

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Κοινωνική Ασφάλιση αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική ζωή της Ελλάδας. Όσον αφορά την οικονομία, οι δαπάνες για συντάξεις αντιπροσωπεύουν άνω του 12% του ΑΕΠ.

Στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, οι κάθε είδους συντάξεις υπερβαίνουν ως δαπάνες το 50% των συνολικών κοινωνικών δαπανών, ενώ σε σχέση με την πολιτική οικονομία, οι πλέον των 2 εκατομμυρίων συνταξιούχοι, αποτελούν μία σημαντικότερη κοινωνική ομάδα.

Το Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης δημιουργήθηκε με τη σημερινή του μορφή και φιλοσοφία, μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Έχει δηλαδή ήδη συμπληρώσει μισό αιώνα ζωής. Στην περίοδο αυτή το σύστημα ανταποκρίθηκε στις υποχρεώσεις του απέναντι στους ασφαλισμένους με συνέπεια. Οι συνθήκες, όπως προβλέπεται να διαμορφωθούν τα επόμενα χρόνια, απαιτούν τη μεταρρύθμισή του.

Αυτή η ασφαλιστική μεταρρύθμιση αφορά το σύνολο των μισθωτών. Δηλαδή, τους εργαζόμενους στο Δημόσιο, ΝΠΔΔ, ΔΕΚΟ, Τράπεζες και το σύνολο των Ιδιωτικών Επιχειρήσεων της χώρας.

Επίσης, πρέπει να γίνει ολοκάθαρο και απολύτως σαφές, ότι η μεταρρύθμιση δεν αφορά τους συνταξιούχους κάθε κατηγορίας και τους αγρότες.

1. Υφιστάμενη Κατάσταση

Τα κύρια χαρακτηριστικά του υπάρχοντος Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης - Μισθωτών είναι τα ακόλουθα :

α) Πολυπλοκότητα

Η πολυπλοκότητα εμφανίζεται:

- Με την ύπαρξη Ταμείων ανά επαγγελματικό κλάδο ή απασχόληση, αλλά και τις μεγάλες διαφοροποιήσεις που υπάρχουν εντός των Ταμείων.
- Με τις διάφορες μορφές παροχών, δηλαδή την κύρια σύνταξη, την επικουρική σύνταξη και το εφ' άπαξ.

- Με το διαχωρισμό ανά ηλικιακή ομάδα, που επεβλήθη στους ασφαλισμένους κυρίως με τον Ν. 2084/1992.

β) Πληθυσμιακό εύρος κάλυψης

Η ένταξη στο σύστημα ασφάλισης είναι υποχρεωτική για όλους τους εργαζόμενους συμπεριλαμβανομένων και των αυτοαπασχολούμενων.

Με τον συνυπολογισμό των συντάξεων ανασφαλιστών καλύπτεται θεωρητικά το σύνολο του πληθυσμού.

γ) Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης

Το δικαίωμα για σύνταξη εξαρτάται από δύο παραμέτρους. Τα χρόνια ασφάλισης και την ηλικία. Αν θεωρηθεί ως «κανονική» περίπτωση, η περίπτωση του ΙΚΑ, όπου ο εργαζόμενος θεμελιώνει δικαίωμα για σύνταξη στην ηλικία των 65 ετών (60 για τις γυναίκες) μετά από τουλάχιστον 15 χρόνια ασφάλισης, τότε μόνον το 20% των συνταξιοδοτούμενων εντάσσεται στην «κανονική» κατηγορία, ενώ το υπόλοιπο 80% χρησιμοποιεί μία από τις πολλές εξαιρέσεις, ποσοστό υψηλό σε σύγκριση με την Ευρωπαϊκή εμπειρία.

Οι εξαιρέσεις αυτές, σε συνδυασμό με την εισφοροδιαφυγή, αποτελούν τις αιτίες, που για το έτος 2000, το 28% των νέων συνταξιούχων έχει λιγότερα από 16 χρόνια ασφάλισης.

δ) Παροχές

Οι συντάξεις υπολογίζονται με βάση τα έτη ασφάλισης και τις συντάξιμες αποδοχές. Στην πράξη όμως οι συντάξεις ενισχύονται αναδιανεμητικά από το ίδιο το σύστημα, επειδή αφ' ενός οι συντάξιμες αποδοχές υπολογίζονται όχι με βάση τις αποδοχές όλων των ετών ασφάλισης, αλλά με βάση τις αποδοχές των τελευταίων χρόνων (5ετία για το ΙΚΑ, ενώ σε άλλα Ταμεία βάση του τελευταίου μισθού) και αφ' ετέρου λόγω του ότι μεγάλο τμήμα των κατώτατων συντάξεων επιχορηγείται από το Κράτος. Πέραν τούτου οι κατώτατες συντάξεις διαφέρουν σημαντικά, ανάλογα με τη χρονολογία ένταξης του ασφαλισμένου στην εργασία. Τούτο είναι εμφανές για τους μετά την 1.1.1993 ασφαλισμένους, για τους οποίους οι κατώτατες συντάξεις υπολείπονται σημαντικά των αντιστοίχων συντάξεων των πρό της 1.1.1993 ασφαλισμένων.

ε) Δημογραφικές εξελίξεις

Η γήρανση του πληθυσμού και η συνεχώς φθίνουσα αναλογία εργαζομένων προς συνταξιούχους αποτελεί σημαντικό παράγοντα που επηρεάζει την ισορροπία του ασφαλιστικού συστήματος.

Αποτέλεσμα αυτού είναι το 2040 (σε σχέση με το 2000), να υπάρξει μείωση των εργαζομένων κατά 13% και αύξηση των ατόμων σε ηλικίες συνταξιοδότησης κατά 50%.

2. Πολιτικό Πλαίσιο της Ασφαλιστικής Μεταρρύθμισης

Οι συντάξεις αποτελούν το σημαντικότερο κοινωνικό αγαθό, ενώ αντιπροσωπεύουν τις προσδοκίες και το μόχθο μίας ολόκληρης ζωής.

Η πορεία προς την ανάπτυξη και τη σταθερότητα, σε εργασιακό και κοινωνικό επίπεδο, προϋποθέτουν σιγουριά και εξασφάλιση στο θέμα των συντάξεων.

Από τη σκοπιά αυτή, ο πρώτος στόχος της μεταρρύθμισης είναι ένα βιώσιμο οικονομικά Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης. Η βιωσιμότητα αυτή συναρτάται όμως και με τη διατήρηση της κοινωνικής δικαιοσύνης, που αποτελεί τον άλλο αδήριτο στόχο της μεταρρύθμισης.

Η πολιτική βάση της μεταρρύθμισης προσδιορίζεται αφ' ενός από το ότι η κοινωνική ασφάλιση αποτελεί ένα σημαίνον κοινωνικό θέμα με οικονομική συνιστώσα και όχι ένα οικονομικό θέμα με κοινωνική χροιά. Αφ' ετέρου δε, από το ότι ο δημόσιος χαρακτήρας της, εξασφαλίζει την αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών, αλλά και μεταξύ των πολιτών της ίδιας γενεάς.

Ένα Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης με αυτές τις παραμέτρους, μετά την υιοθέτησή του και από τους κοινωνικούς εταίρους, με διαδικασίες συναίνεσης, αποτελεί για τη χώρα μας ένα σημαντικό και σύγχρονο κοινωνικό κεκτημένο για το μέλλον όλων ανεξαιρέτως των πολιτών.

Η χρηματοδότηση του Συστήματος αυτού στηρίζεται από το Κράτος με πόρους που προέρχονται από το αναπτυξιακό απόθεμα, το οποίο έχει δημιουργηθεί με την ουσιαστική συμβολή των εργαζομένων, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του συστήματος για χρονικό ορίζοντα που υπερβαίνει τα 30 χρόνια. Παράλληλα, η νέα οργανωτική δομή του και η εισαγωγή ενιαίων κανόνων λειτουργίας, το καθιστούν ευπροσάρμοστο στη βάση των αναγκών του μέλλοντος.

3. Στόχοι της Ασφαλιστικής Μεταρρύθμισης

- Η ενίσχυση της βιωσιμότητας του συστήματος μέχρι το 2030 και η εξασφάλιση των συντάξεων.
- Η συγκράτηση των ελλειμμάτων σε παραδεκτά επίπεδα ώστε να μην διαταραχθούν οι θετικές προοπτικές εξέλιξης της εθνικής οικονομίας, η ανάπτυξη και η απασχόληση.
- Η άρση των ανισοτήτων ανάμεσα στους ασφαλισμένους διαφορετικών ταμείων αλλά και μέσα στα ίδια ταμεία με τη θέσπιση ενιαίων κανόνων ασφάλισης και συνταξιοδότησης.
- Η εξασφάλιση καλύτερης οργάνωσης και λειτουργίας του συστήματος με αλλαγές στη δομή του και άρση της πολυνομίας που το χαρακτηρίζει.
- Η οικοδόμηση ενός συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης κοινωνικά δίκαιου και σύγχρονου, με βάση τα δεδομένα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Η Μετάβαση στο Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν αφορούν τους σημερινούς συνταξιούχους. Δεν αφορούν επίσης αυτούς που έχουν θεμελιώσει, σύμφωνα με την ισχύουσα σήμερα (παλαιά) νομοθεσία, συνταξιοδοτικά δικαιώματα και μπορούν να καταστούν συνταξιούχοι. Όσοι ασφαλισμένοι ανήκουν σ' αυτήν την ομάδα μπορούν να συνεχίσουν, εάν το επιθυμούν, την εργασία τους και να κάνουν χρήση του δικαιώματος συνταξιοδότησης στο μέλλον, όποτε αυτοί το επιλέξουν. Είναι προφανές ότι η παραμονή τους στην εργασία και συνεπώς στην ασφάλιση, προσαυξάνει τη σύνταξή τους, υπολογιζόμενης σύμφωνα με το παλαιό καθεστώς.

Για τον υπολογισμό των συντάξεων (εξαιρούνται προφανώς εκείνοι τους οποίους δεν αφορούν οι ρυθμίσεις και έχουν περιγραφεί προηγουμένως) η τελική σύνταξη θα είναι το άθροισμα **δύο τμημάτων** συντάξεων. Το **ένα τμήμα** θα αφορά τη σύνταξη που προκύπτει από την ισχύουσα νομοθεσία - για χρονικό διάστημα μέχρι την 1/1/2008 - και το **δεύτερο τμήμα** θα αφορά τη σύνταξη που προκύπτει για το χρόνο ασφάλισης μετά την 1/1/2008 σύμφωνα με τις νέες ρυθμίσεις. Με τον τρόπο αυτό υπολογισμού των συντάξεων γίνονται απολύτως σεβαστά τα δικαιώματα των ασφαλισμένων και επιτυγχάνεται η σταδιακή, ομαλή μετάβαση στο νέο ενιαίο σύστημα.

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Όσα προηγούμενα αναφέρονται είναι χρήσιμα, προκειμένου να κατανοήσει κανείς εύκολα όλες τις πλευρές της πρότασής μας για την οικοδόμηση ενός Νέου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης, που θα εγγυάται την απόδοση των συντάξεων στις επόμενες γενεές.

Με την πρόταση που καταθέσαμε και συζητήσαμε με τους εκπροσώπους, τη ΓΣΕΕ, την ΑΔΕΔΥ και τους Εργοδοτικούς Φορείς, προτείνουμε τα παρακάτω:

A. Κύρια Σύνταξη

- Οι Δημόσιοι υπάλληλοι συνεχίζουν να ασφαρίζονται όπως και σήμερα στο Δημόσιο.
- Οι εργαζόμενοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, έως το 2008, εντάσσονται σ' ένα Ταμείο για την κύρια σύνταξή τους. Το Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.ΤΑ.Μ.).

B. Επικουρική Σύνταξη

- Οι Δημόσιοι υπάλληλοι συνεχίζουν να έχουν το ΤΕΑΔΥ (Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Δημοσίων Υπαλλήλων) ως κύριο φορέα για την επικουρική τους σύνταξη.
- Οι εργαζόμενοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προτείνουμε, για την επικουρική τους ασφάλιση (σύνταξη), να συγκροτήσουν έναν περιορισμένο αριθμό Επικουρικών Ταμείων με κλαδική προσέγγιση. Τα Ταμεία αυτά μπορούν να ανέρχονται σε 7 έως 10.
Ο ακριβής αριθμός αυτών των Επικουρικών Ταμείων και η κλαδική οργανωτική τους δομή θα προκύψει με διάλογο και σε συνεργασία με τη Γ.Σ.Ε.Ε. και τις κλαδικές Ομοσπονδίες που ανήκουν στη δύναμή της.

Γ. Νομική μορφή των Ταμείων Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης

- Όλα τα Ταμεία Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης θα είναι Ν.Π.Δ.Δ.
- Η Ασφάλιση, Κύρια και Επικουρική, είναι υποχρεωτική και καθολική.

Δ. Η Διοίκηση των Ταμείων Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης

- Για το Ε.ΤΑ.Μ., προτείνουμε τριμερές Διοικητικό Συμβούλιο (Κράτος - Εργαζόμενοι - Εργοδότες), με Πρόεδρο του Δ.Σ. και Διοικητή, πρόσωπο που θα προτείνεται από τον Πρωθυπουργό της χώρας, μετά από συνεννόηση με τους Αρχηγούς των Πολιτικών Κομμάτων.
- Για τα Επικουρικά Ταμεία, προτείνουμε Διοικητικά Συμβούλια που θα ορίζονται από τα δύο μέρη (Εργαζόμενοι - Εργοδότες), με Προέδρους των Δ.Σ. πρόσωπα που θα ορίζει ο Υπουργός Εργασίας, μετά από διαβούλευση με τη ΓΣΕΕ και τους Εργοδοτικούς Φορείς.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

1^ο ΕΡΩΤΗΜΑ: Πώς θα προκύψει το Ενιαίο Ταμείο Μισθωτών;

Προτείνουμε την αξιοποίηση της αναγκαίας χρονικής περιόδου προσαρμογής, με στόχο την εθελουσία ένταξη όλων των ταμείων κύριας σύνταξης στο ΕΤΑΜ.

Ο επιδιωκόμενος στόχος είναι το 2008 να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία ένταξης όλων των ταμείων κύριας ασφάλισης μισθωτών στο ενιαίο ταμείο.

2^ο ΕΡΩΤΗΜΑ: Γιατί συμφέρει η ένταξη στο Ενιαίο Ταμείο Μισθωτών;

Ο νέος νόμος προβλέπει ενιαίους κανόνες συνταξιοδότησης για όλους τους μισθωτούς, ανεξάρτητα πού εργάζονται και του φορέα ασφάλισής τους.

Το γεγονός αυτό καθιστά όχι μόνο ανώφελη, αλλά και μη συμφέρουσα λόγω υψηλών δαπανών λειτουργίας, τη σημερινή πραγματικότητα με το μεγάλο αριθμό των ασφαλιστικών ταμείων κύριας ασφάλισης.

Η ένταξη όλων των ταμείων κύριας ασφάλισης σ' ένα ενιαίο ταμείο λειτουργεί υπέρ του ασφαλισμένου. Δηλαδή:

- γίνεται καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού που στελεκώνει τα ασφαλιστικά ταμεία.
- αποφεύγεται όγκος γραφειοκρατικών διαδικασιών για τον καθορισμό των ασφαλιστικών δικαιωμάτων σε περίπτωση που ο εργαζόμενος μετακινείται από μια θέση εργασίας σε κάποια άλλη.
- αποφεύγονται οι άσκοπες δαπάνες για την ανάπτυξη των ίδιων μηχανογραφικών υποδομών σε διαφορετικά ταμεία και κυρίως, επιτυγχάνονται σημαντικές εξοικονομήσεις με την ανάπτυξη κοινών υποδομών για τον έλεγχο της εισφοροδιαφυγής, κλπ., κλπ.

3^ο ΕΡΩΤΗΜΑ: Γιατί πρέπει να διαχωριστεί το Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών από τα Ταμεία Επικουρικής Ασφάλισης;

Μία από τις κυριότερες δομικές αδυναμίες του ασφαλιστικού μας συστήματος είναι η λανθάνουσα σημερινή δομή και λειτουργία των Επικουρικών Ταμείων.

Για τους μισθωτούς, που είναι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ, η επικουρική ασφάλιση σήμερα είναι ουσιαστικά ενσωματωμένη στον κύριο φορέα σύνταξης (ΙΚΑ) και λειτουργεί με τη μορφή του αυτοτελούς κλάδου εντός του ΙΚΑ. Παράλληλα όμως, λειτουργούν δεκάδες επικουρικά ταμεία για ομάδες μισθωτών που άλλοι εξ' αυτών, ως προς την κύρια σύνταξή τους είναι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ και κάποιοι άλλοι στους διάφορους φορείς κύριας σύνταξης.

Η οργανωτική αυτή ασυμβατότητα έχει ως αποτέλεσμα σήμερα να μην είναι διακριτές οι διαφορές ανάμεσα στα ταμεία κύριας σύνταξης και στα ταμεία επικουρικής σύνταξης.

Η ορθολογική απάντηση στο πρόβλημα είναι μια και μοναδική:

Να γίνει και στη χώρα μας ακριβώς αυτό που ισχύει, εδώ και δεκαετίες, στις δομές κοινωνικής ασφάλισης όλων σχεδόν των χωρών της Ε.Ε.

Με την πρόταση που καταθέσαμε προς τους κοινωνικούς εταίρους διατυπώνουμε ακριβώς αυτήν την ασφαλιστική τομή.

Συγκεκριμένα:

- Οργανωτικός διαχωρισμός του ΙΚΑ-TEAM από το ΙΚΑ, με τη δημιουργία ξεχωριστού Επικουρικού Ταμείου Μισθωτών.
- Ενοποίηση των υπολοίπων 30 περίπου επικουρικών ταμείων σε 7 έως 10 κλαδικά επικουρικά ταμεία μισθωτών.
- Αποσαφήνιση ότι το ΤΕΑΔΥ αποτελεί ουσιαστικά τον κύριο επικουρικό φορέα ασφάλισης για τους δημόσιους υπαλλήλους.

4^ο ΕΡΩΤΗΜΑ: Γιατί η νέα δομή των επικουρικών ταμείων ευνοεί την προοπτική της αναπτυξιακής τους δυναμικής;

Όπως είναι γνωστό, τόσο η κύρια όσο και η επικουρική ασφάλιση έχουν καθολικό και υποχρεωτικό χαρακτήρα.

Ειδικότερα όμως η επικουρική ασφάλιση, που έχει ως βάση την ισοδύναμη διμερή εισφορά (εργαζόμενοι και εργοδότες), συγκροτεί έναν τομέα ασφάλισης με αυξημένη την ευθύνη των δύο πλευρών και κατ' επέκταση αποτελεί διαρκή πρόκληση για τη συνεργασία τους και την αυτενέργειά τους.

Η συνεργασία και η αυτενέργεια των κοινωνικών εταίρων μέσα στο νέο θεσμικό πλαίσιο όχι μόνο δεν εμποδίζονται, αντίθετα αξιολογούνται θετικά και ευνοούνται.

Για παράδειγμα, οι κοινωνικοί εταίροι θα μπορούν, στο πλαίσιο της συνεργασίας τους στα κλαδικά Επικουρικά Ταμεία, να συνομολογούν και άλλους τρόπους πρόσθετης χρηματοδότησης, πέρα από την καθολική υποχρεωτική ισομερή εισφορά (π.χ. 3%+3%), με διαδικασίες και προϋποθέσεις που οι ίδιοι θα αποφασίζουν, στα πλαίσια των Κλαδικών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας.

Στο μέλλον, αυτή η δυναμική προοπτική ανοίγει νέους δρόμους, τόσο για την επικουρική όσο και για την επιπρόσθετη ασφάλιση, στο πλαίσιο των συλλογικών συμφωνιών ανάμεσα στις δύο πλευρές.

5^ο ΕΡΩΤΗΜΑ: Ποιά τελικά θα είναι η δομή των Ταμείων Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης στο μέλλον;

Η νέα οργανωτική πραγματικότητα, στη βάση των παραπάνω προτάσεων, που διαμορφώνεται από το 2008 για τα Ασφαλιστικά Ταμεία Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης, θα είναι η εξής:

Μισθωτοί στο Δημόσιο

Κύρια Σύνταξη

Ασφαλισμένοι όπως και σήμερα

Επικουρική Σύνταξη

TEADY

Μισθωτοί με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου

Κύρια Σύνταξη

Ε.Τ.Α.Μ.

Επικουρική Σύνταξη

Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής
Ασφάλισης Μισθωτών
(πρώην ΙΚΑ -TEAM)

1-10 Κλαδικά Ταμεία
Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Παραθέτουμε παρακάτω, σε τρεις χωριστές ενότητες, τους όρους και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης.

Οι ενότητες αυτές αφορούν τις αντίστοιχες ομάδες ασφαλισμένων:

1η ΕΝΟΤΗΤΑ:

Τους/τις ασφαλισμένους/ες στο ΙΚΑ έως τις 31.12.1992.

2η ΕΝΟΤΗΤΑ:

Τους/τις ασφαλισμένους/ες στο Δημόσιο - Τράπεζες - ΔΕΚΟ έως τις 31.12.1992.

3η ΕΝΟΤΗΤΑ:

Τους/τις ασφαλισμένους/ες από την 1.1.1993 και μετά, στο ΙΚΑ - Δημόσιο - Τράπεζες - ΔΕΚΟ.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης για τους/τις ασφαλισμένους/ες στο ΙΚΑ έως τις 31.12.1992.

Ανάλυση

A. Γενικά όρια συνταξιοδότησης

- Με 15 έτη ασφάλισης θεμελιώνονται οι ελάχιστες προϋποθέσεις για το κατώτερο όριο σύνταξης του ΙΚΑ, στο 65ο έτος ηλικίας για τους άνδρες και στο 60ο έτος ηλικίας για τις γυναίκες.

B. Ειδικά όρια συνταξιοδότησης

- Με 35 έτη ασφάλισης και στο 58ο έτος ηλικίας θεμελιώνονται οι προϋποθέσεις πλήρους συνταξιοδότησης.
- Με 37 έτη ασφάλισης, δίχως κανένα περιορισμό στα όρια ηλικίας, θεμελιώνεται, για πρώτη φορά με την προτεινόμενη ρύθμιση, το δικαίωμα συνταξιοδότησης με πλήρη δικαιώματα.

Ασφαλισμένος που άρχισε να εργάζεται σε ηλικία 18 ετών και χωρίς καμία διακοπή, στο 55ο έτος ηλικίας θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης.

Γ. Ποσοστό αναπλήρωσης

- Για 35 έτη ασφάλισης, το ποσοστό αναπλήρωσης είναι 70%.

Δ. Συντάξιμες αποδοχές (συντάξιμος μισθός)

- Ο μέσος όρος των αποδοχών της τελευταίας 5ετίας.

Ε. Κατώτερα όρια συντάξεων

- Το κατώτερο όριο σύνταξης υπολογίζεται όπως και σήμερα.

Το κατώτερο όριο σύνταξης του ΙΚΑ είναι σήμερα περίπου 129.000 Δρχ. και με το ΕΚΑΣ, διαμορφώνεται στις 152.000 Δρχ.

ΣΤ. Όρια συνταξιοδότησης των γυναικών

Για τα ειδικά όρια συνταξιοδότησης γυναικών θα ισχύουν όλες οι υφιστάμενες ειδικές διατάξεις:

- 6.000 ημέρες ασφάλισης και το 55ο έτος ηλικίας για γυναίκα με ανήλικο ή ανάπηρο παιδί.
- 6.000 ημέρες ασφάλισης και με 3 τουλάχιστον παιδιά, συνταξιοδότηση κατά 9 έτη νωρίτερα και με όριο το 50ο έτος ηλικίας.

Ζ. Καθεστώς Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων και Αναπηρικές Συντάξεις

- Όσον αφορά τα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα και τις Αναπηρικές Συντάξεις, δεν αλλάζει σε τίποτα το υφιστάμενο καθεστώς.

Συνοψίζοντας την πρώτη ενότητα

Με βάση τις προαναφερόμενες διατάξεις, για τους ασφαλισμένους στο ΙΚΑ έως 31.12.1992, ισχύουν όσα έχουν θεσπιστεί έως σήμερα και ειδικότερα, η ρύθμιση του Ν. 2676/99, για 35 έτη ασφάλισης (ε.α.) με το 58ο έτος ηλικίας (ε.η.).

Επιπλέον, θεσπίζεται για πρώτη φορά η συνταξιοδότηση με 37 έτη ασφάλισης χωρίς όριο ηλικίας, ενώ παραμένει σε ισχύ ο σημερινός τρόπος υπολογισμού της κατώτερης σύνταξης.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης για τους/τις ασφαλισμένους/ες στο ΔΗΜΟΣΙΟ – ΤΡΑΠΕΖΕΣ – ΔΕΚΟ έως τις 31.12.1992.

Ανάλυση

A. Γενικά όρια συνταξιοδότησης

- 15 έτη ασφάλισης και το 65ο έτος ηλικίας για τους άνδρες και το 60ο έτος ηλικίας για τις γυναίκες.

B. Ειδικά όρια συνταξιοδότησης

- Με 35 έτη ασφάλισης και χωρίς όριο ηλικίας θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης όλοι οι εργαζόμενοι στο Δημόσιο -ΔΕΚΟ - Τράπεζες που έχουν ενταχθεί στην ασφάλιση ως τις 31.12.1982.
- Με 35 έτη ασφάλισης και το 58ο έτος ηλικίας θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης όλοι οι εργαζόμενοι στο Δημόσιο - ΔΕΚΟ - Τράπεζες που έχουν ασφαλιστεί ως τις 31.12.1992.

Το δικαίωμα της 35ετίας με το 58ο έτος ηλικίας για πρώτη φορά θεσμοθετείται για τους ασφαλισμένους αυτής της κατηγορίας από την 1.1.1983 και μετά, με την ανατροπή της σχετικής διάταξης του Ν. 2084/92.

- Με 37 έτη ασφάλισης και χωρίς όριο ηλικίας θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης όσοι και όσες ασφαλίστηκαν στο Δημόσιο - ΔΕΚΟ - Τράπεζες ως τις 31.12. 1992.

Το δικαίωμα αυτό επίσης για πρώτη φορά θεσμοθετείται για όλους τους ασφαλισμένους.

Γ. Πρόωρη συνταξιοδότηση

- Σε όλες περιπτώσεις παρέχεται από την ισχύουσα νομοθεσία η δυνατότητα πρόωρης συνταξιοδότησης, το ποσοστό μείωσης της σύνταξης μεταξύ του 55ου και 60ου για τις γυναίκες και μεταξύ του 60ου και του 65ου για τους άνδρες, από 6% που είναι σήμερα, γίνεται 3% για κάθε έτος που υπολείπεται του προβλεπόμενου ορίου συνταξιοδότησης.

Οι προϋποθέσεις θεσπίζονται για πρώτη φορά με την ανατροπή της αντίστοιχης ρύθμισης του Ν. 2084/92.

Δ. Ποσοστό αναπλήρωσης

- Το ποσοστό αναπλήρωσης είναι 80% των συντάξιμων αποδοχών για τα 35 έτη ασφάλισης.
- Από την 1.1.2008, στα πλαίσια σύγκλισης του ποσοστού αναπλήρωσης προς το ενιαίο ποσοστό που θα ισχύσει για όλους τους ασφαλισμένους από την 1.1.1993, προτείνεται η σταδιακή σύγκλιση με βήμα προσαρμογής 1% κατ' έτος.

Μ' αυτόν τον τρόπο, το έτος 2017, το ποσοστό αναπλήρωσης για όλους τους ασφαλισμένους θα είναι 70% για 35 έτη ασφάλισης.

Ε. Συντάξιμες αποδοχές (συντάξιμος μισθός)

- Ό,τι ισχύει σήμερα (τελευταίος μισθός) έως τις 31.12.2007.
- Από την 1.1.2008, στα πλαίσια σύγκλισης του τρόπου καθορισμού των συντάξιμων αποδοχών προς τον ενιαίο τρόπο που θα ισχύσει για όλους

τους ασφαλισμένους από την 1.1.1993, προτείνονται οι παρακάτω βηματισμοί σύγκλισης:

- το 2008, οι συντάξιμες αποδοχές του τελευταίου έτους,
- το 2009, οι συντάξιμες αποδοχές των δύο τελευταίων ετών,
- το 2010, οι συντάξιμες αποδοχές των τριών τελευταίων ετών,
- το 2011, οι συντάξιμες αποδοχές των τεσσάρων τελευταίων ετών,
- το 2012, οι συντάξιμες αποδοχές των πέντε τελευταίων ετών,
- εφ' εξής, οι συντάξιμες αποδοχές θα είναι ο μέσος όρος των πέντε τελευταίων ετών.

ΣΤ. Ο προτεινόμενος τρόπος αναλογικής προσαρμογής του παλαιού προς το νέο σύστημα

Για την ομαλή και αναλογική μετάβαση από το παλαιό σύστημα (παλαιά συστήματα) προς το νέο, προτείνουμε τον παρακάτω τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, σ' όλη τη μεταβατική περίοδο που ξεκινά από την 1.1.2008 και ολοκληρώνεται, όσον αφορά το ποσοστό αναπλήρωσης και τις συντάξιμες αποδοχές, στις 31.12.2017.

- για τα έτη που θα διανύσει ο ασφαλισμένος ως τις 31.12.2007, το πρώτο τμήμα της σύνταξης καθορίζεται με τους κανόνες που ισχύουν γι' αυτήν την περίοδο, ως προς το ποσοστό αναπλήρωσης (80%) και τις συντάξιμες αποδοχές (τελευταίος μήνας).
- για τα έτη που θα διανύσει ο ασφαλισμένος από την 1.1.2008, το δεύτερο τμήμα της σύνταξης καθορίζεται με την προαναφερόμενη κλιμακούμενη προσαρμογή τόσο του ποσοστού αναπλήρωσης (79% το 2008, 78% το 2009, 77% το 2010, 76% το 2011, 75% το 2012, 74% το 2013, 73% το 2014, 72% το 2015, 71% το 2016, και 70% το 2017) όσο και των συντάξιμων αποδοχών (2008 ο μέσος όρος αποδοχών τελευταίου έτους, 2009 μέσος όρος αποδοχών δύο τελευταίων ετών, 2010 μέσος όρος αποδοχών τριών τελευταίων ετών, 2011 μέσος όρος αποδοχών τεσσάρων τελευταίων ετών, 2012 μέσος όρος αποδοχών πέντε τελευταίων ετών).

Με τις ρυθμίσεις αυτές καθορίζεται μια ομαλή διαδικασία προσαρμογής των δύο βασικών συντελεστών υπολογισμού της σύνταξης, του ποσοστού αναπλήρωσης και των συντάξιμων αποδοχών, σε όλη τη μεταβατική περίοδο που ξεκινά το 2008 και ολοκληρώνεται το 2017.

Σ' αυτήν την περίοδο η συγκράτηση της αύξησης και όχι η μείωση ουσιαστικά των συντάξεων είναι η ελάχιστη συμβολή της προηγούμενης γενεάς των ασφαλισμένων, ως τις 31.12.1992, προς τη νέα γενεά των ασφαλισμένων, από την 1.1.1993 και μετά.

Z. Ειδική ρύθμιση για τις συντάξιμες αποδοχές που αφορά αποκλειστικά τους δημόσιους υπαλλήλους

Από την 1.1.2003, οι κρατήσεις για την κύρια σύνταξη (6,67%) και την επικουρική σύνταξη (3%) επεκτείνονται, πέραν του βασικού μισθού και του χρονοεπιδόματος, στο ποσό εξομάλυνσης των 176 Ευρώ (60.000 Δρχ.).

Από την 1.1.2004 αυξάνονται κλιμακωτά οι συντάξεις των δημοσίων υπαλλήλων, σε ποσοστά που ξεκινούν από τα 2/35 του 80% του ποσού των 60.000 Δρχ. και ολοκληρώνονται ως το ποσό των 58.000 Δρχ. για κάθε μήνα, το 2017.

Με τον τρόπο αυτό, όχι μόνο δεν υφίστανται μείωση οι συντάξεις των δημοσίων υπαλλήλων, που είναι ασφαλισμένοι ως τις 31.12.1992, αλλά αντίθετα επιτυγχάνεται ουσιαστική αύξηση.

Οι Αρχές Οργάνωσης και Λειτουργίας του Νέου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης.

Ανάλυση

- Το Νέο Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης που θα ισχύσει για τις νέες γενεές των ασφαλισμένων, (δηλ. γι' αυτούς που ασφαλίστηκαν από 1.1.1993) θα αρχίσει να οικοδομείται οργανωτικά από σήμερα και θα ολοκληρωθεί σταδιακά από το 2008 έως το 2017.
- Οι εργαζόμενοι στο Δημόσιο και στα Ν.Π.Δ.Δ., συνεχίζουν ως προς την κύρια σύνταξή τους να αυτασφαλίζονται στο Δημόσιο και ως προς την επικουρική τους σύνταξη στο ΤΕΑΔΥ.
- Στο νέο ασφαλιστικό σύστημα, το ΙΚΑ, έως το 2008 πρέπει, με συγκεκριμένα οργανωτικά και λειτουργικά βήματα, να μετεξελιχθεί στο **Ενιαίο Ταμείο Μισθωτών (Ε.ΤΑ.Μ.)**.
- Το Ε.ΤΑ.Μ. είναι ο ένας και μοναδικός Οργανισμός Κύριας Ασφάλισης, που θα αναλάβει την ευθύνη της κοινωνικής ασφάλισης, ως προς την κύρια σύνταξη, για όλους τους μισθωτούς της χώρας που εργάζονται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.
- Το Ε.ΤΑ.Μ. χρηματοδοτείται τριμερώς (Κράτος - Εργαζόμενοι - Εργοδότες).
- Οι εισφορές είναι υποχρεωτικές γι' όλους τους εργαζομένους και όλες τις επιχειρήσεις.
- Το σημερινό ύψος των εισφορών δεν αυξάνεται.
- Το **Ενιαίο Ταμείο Μισθωτών (Ε.ΤΑ.Μ.)**, ως φυσική μετεξέλιξη του ΙΚΑ, θα είναι Ν.Π.Δ.Δ. και θα διοικείται από τριμερές Δ.Σ..
- Ο Διοικητής και Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ε.ΤΑ.Μ. θα ορίζεται από τον Πρωθυπουργό της χώρας, μετά από συνεννόηση με τους αρχηγούς των πολιτικών κομμάτων.

- Την επικουρική ασφάλιση αναλαμβάνει αυτόνομος ασφαλιστικός οργανισμός, που συγκροτείται με τον διαχωρισμό ΙΚΑ -TEAM από το ΙΚΑ.
- Στο πλαίσιο αυτού του διαχωρισμού, με την απόδοση και το διακανονισμό των οφειλομένων χρηματικών ποσών του ΙΚΑ προς το ΙΚΑ-TEAM, δημιουργείται το **Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.Τ.Ε.Α.Μ.)**.
- Το **Ε.Τ.Ε.Α.Μ.** είναι ο βασικός αλλά όχι ο μοναδικός ασφαλιστικός οργανισμός επικουρικής ασφάλισης μισθωτών.
- Προτείνουμε, σε ειδικές συναντήσεις στις οποίες θα συμμετέχουν όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές (Κλαδικές Ομοσπονδίες Εργαζόμενων - Εργοδοτικοί φορείς), να συζητήσουμε το συνολικό αριθμό των επικουρικών ταμείων, που ως αυτόνομοι φορείς θα καλύψουν το σύνολο των εργαζομένων.
- Τα Ταμεία Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (Τ.Ε.Α.Μ.), θα είναι και αυτά Ν.Π.Δ.Δ. και θα διοικούνται από Δ.Σ. που την πλειοψηφία τους θα έχουν οι εκπρόσωποι των εργαζομένων και των εργοδοτών.
- Οι Διοικητές - Πρόεδροι των Δ.Σ. των Τ.Ε.Α.Μ. θα ορίζονται από τον Υπουργό Εργασίας, μετά από διαδικασία διαβούλευσης με τη ΓΣΕΕ, τις άλλες κλαδικές Ομοσπονδίες εργαζομένων και τους αντίστοιχους Εργοδοτικούς φορείς.
- Οι ασφαλιστικοί οργανισμοί που λειτουργούν σήμερα με διάφορες ρυθμίσεις, ως Ν.Π.Ι.Δ., ως ταμεία αρωγής, αλληλοβοηθείας, κ.λ.π. και μερικά εξ αυτών έχουν ως κεκτημένο δικαίωμα την επικουρική ασφάλιση, μπορούν να συνεχίσουν να λειτουργούν έξω από την άμεση κρατική εποπτεία, υπό τον όρο ότι εντός συγκεκριμένης προθεσμίας από την ψήφιση του Νόμου για το Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα (Ν.Α.Σ.), θα προσαρμόσουν τις διατάξεις τους στο θεσμικό πλαίσιο που θα καθορίζει τη νέα δομή και λειτουργία τους.

Τα ταμεία αυτά σε κάθε περίπτωση, θα υπόκεινται στον εποπτικό έλεγχο της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής (Ε.Α.Α.) η θεσμοθέτηση της οποίας αναλύεται αμέσως παρακάτω.

- Για τα Ταμεία Επικουρικής Ασφάλισης, που λειτουργούν ως Ν.Π.Δ.Δ., προτείνεται η λειτουργία τους, με βάση ενιαίους κανόνες και η σταδιακή μετατροπή τους σε κεφαλαιοποιητικά, με τους όρους, τους ρυθμούς και τις

προϋποθέσεις που θα καθορίζουν και θα αποφασίζουν οι δύο πλευρές, μέσα από την αναβαθμισμένη συμμετοχή τους στα Δ.Σ. αυτών των ταμείων.

- **ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ (Ε.Α.Α.).**

Με την προτεινόμενη μεταρρύθμιση, ιδρύεται η Ε.Α.Α., που θα εποπτεύεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η Ε.Α.Α. θα συγκροτηθεί με τριμερή ευθύνη, (Κράτος - Εργοδότες - Εργαζόμενοι), και θα έχει ως κύριο έργο της την αναλογιστική πιστοποίηση όλων των μεγεθών που προσδιορίζουν την ασφαλιστική και οικονομική βιωσιμότητα των Ταμείων Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης της χώρας.

Συνοπτικά το Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα προβλέπει

Από την 1.1.2008

- Οι δημόσιοι υπάλληλοι συνεχίζουν να ασφαλίζονται για την κύρια σύνταξή τους, όπως και σήμερα, στο Δημόσιο.
- Οι δημόσιοι υπάλληλοι για την επικουρική τους σύνταξη ασφαλίζονται στο ΤΕΑΔΥ.
- Οι μισθωτοί με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, για την κύρια σύνταξή τους, ασφαλίζονται στο ένα και μοναδικό Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.Τ.Α.Μ.).
- Οι μισθωτοί με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου για την επικουρική τους σύνταξη ασφαλίζονται στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (πρώην ΙΚΑ-ΤΕΑΜ) και σε 7 έως 10 ακόμα Κλαδικά Επικουρικά Ταμεία.
- Τα υπόλοιπα Ταμεία (εφ' άπαξ, ταμεία αλληλοβοηθείας, κλπ., κλπ.) που λειτουργούν, τα περισσότερα και σήμερα ως Ν.Π.Ι.Δ., συνεχίζουν να λειτουργούν ως αυτοδιαχειριζόμενοι φορείς, οι οποίοι στο εξής θα διέπονται από ενιαίο κανονιστικό πλαίσιο, που θα θεσπιστεί με το Νόμο της Ασφαλιστικής Μεταρρύθμισης. Η οικονομική τους λειτουργία και η ασφαλιστική τους αξιοπιστία θα εποπτεύονται από την Εθνική Αναλογιστική Αρχή.

Με βάση τους προαναφερόμενους καθαρούς οργανωτικούς στόχους, με σωστή και δημιουργική συνεργασία, συγκροτούμε μία από τις πιο σύγχρονες δομές ασφαλιστικών ταμείων, κύριας και επικουρικής ασφάλισης, που θα λειτουργούν στον ευρωπαϊκό χώρο.

Για πρώτη φορά καθορίζονται απόλυτα ενιαίοι όροι και κανόνες συνταξιοδότησης, κυρίως όμως, για πρώτη φορά αυτοί οι όροι και οι προϋποθέσεις είναι απλοί, κατανητοί και εύληπτοι, χωρίς να αφήνουν κανένα περιθώριο παρερμηνείας από κανένα ασφαλισμένο και καμία δημόσια αρχή (διοικητική ή δικαστική αρχή).

Αυτό ως νέο γεγονός, αποτελεί τη βάση οικοδόμησης ασφαλιστικής συνείδησης στους ίδιους τους ασφαλισμένους, διευκολύνει την κινητικότητα στην εργασία, δεν στρεβλώνει τον ανταγωνισμό, με συνέπεια να ωθεί το σύνολο των επιχειρηματιών στην εγκατάλειψη πρακτικών και μεθοδεύσεων που συντηρούν το φαινόμενο της ανασφάλιστης εργασίας και εισφοροδιαφυγής.

Βασικοί όροι και προϋποθέσεις συνταξιοδότησης για όλους/ες τους/τις ασφαλισμένους/ες (ΙΚΑ - ΔΗΜΟΣΙΟ - ΔΕΚΟ - ΤΡΑΠΕΖΕΣ) από την 1.1.1993 και μετά.

Α. Γενικά όρια συνταξιοδότησης

- Με 15 έτη ασφάλισης και το 65ο έτος ηλικίας, θεμελιώνονται οι ελάχιστες προϋποθέσεις για το κατώτερο όριο σύνταξης.

Β. Γενική αρχή συνταξιοδότησης χωρίς όριο ηλικίας

- Με 37 έτη ασφάλισης, θεμελιώνεται δικαίωμα συνταξιοδότησης χωρίς όριο ηλικίας.

Αυτή η νέα αρχή συνταξιοδότησης προβλέπεται για πρώτη φορά.

Γ. Γενική αρχή συνταξιοδότησης με 35 έτη ασφάλισης

- Με 35 έτη ασφάλισης και όριο ηλικίας τα 60 έτη, θεμελιώνεται πλήρως το δικαίωμα συνταξιοδότησης.
- Με 35 έτη ασφάλισης και από το 55ο έτος ηλικίας έως το 65ο, δίδεται το δικαίωμα της ελαστικής συνταξιοδότησης.

Δ. Κατώτερα όρια συνταξιοδότησης

- Με 15 έτη ασφάλισης και το 65ο έτος ηλικίας θεμελιώνονται οι προϋποθέσεις για την κατώτερη σύνταξη. Τα κατώτερα όρια σύνταξης είναι ίσα με

το 70% του μισθού της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας. Το σημερινό ύψος των κατώτερων ορίων σύνταξης είναι περίπου 129.000δρχ.

- κατώτερη σύνταξη αυξάνει αν ο χρόνος ασφάλισης είναι μεγαλύτερος των 15 ετών.

Ε. Ποσοστό αναπλήρωσης

- Για 35 έτη ασφάλισης το ποσοστό αναπλήρωσης είναι 70% (2% ανά έτος ασφάλισης).
- Το ποσοστό αναπλήρωσης μειώνεται, αντί για 6% το έτος (που προέβλεπε ο Ν. 2084/92), σε ποσοστό 3% το έτος, σε περίπτωση πρόωρης συνταξιοδότησης.

ΣΤ. Ειδικά όρια συνταξιοδότησης για τις μητέρες

- 20 έτη ασφάλισης και το 55ο έτος ηλικίας για μητέρα με ανήλικο ή ανάπηρο παιδί.
- 20 έτη ασφάλισης και με 3 τουλάχιστον παιδιά, μείωση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης 9 συνολικά χρόνια με όριο το 50ο έτος.

Οι μητέρες από την 1.1.2003 έχουν τη δυνατότητα για πρώτη φορά να επιλέγουν είτε τις προαναφερόμενες ρυθμίσεις ή τη ρύθμιση που ακολουθεί:

- Για την ενίσχυση της μητρότητας, αναγνωρίζεται πρόσθετος (πλασματικός) χρόνος ασφάλισης για κάθε παιδί (από το πρώτο έως το τρίτο παιδί). Η δυνατότητα δεν αφορά τις εργαζόμενες μητέρες στο Δημόσιο, στα Ν.Π.Δ.Δ., στις ΔΕΚΟ και στις Κρατικές Τράπεζες.

Για τις υπόλοιπες εργαζόμενες μητέρες μπορεί να εφαρμοστεί είτε με τη διακοπή της εργασίας για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, χωρίς όμως τη διακοπή της ασφάλισης, ή με τη συνέχιση της εργασίας και προσαύξηση των ασφαλιστικών δικαιωμάτων.

Η τελική μορφή αυτής της ρύθμισης θα προσδιοριστεί με κάθε λεπτομέρεια, μέσα από διάλογο στο χρόνο που μεσολαβεί έως την ψήφιση του νομοσχεδίου.

Ζ. Καθεστώς Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων (Β.Α.Ε.)

- Οι εργαζόμενοι σε Β.Α.Ε., που θα ενταχθούν στην εργασία από την 1.1.2004, θα διέπονται από νέο κανονισμό ένταξης. Εντός του 2003, θα συγκροτηθεί Ειδική Επιστημονική Επιτροπή προκειμένου να επικαιροποιήσει τον υφιστάμενο κανονισμό στη βάση των κατευθύνσεων που θα θέσει και το Δ.Σ. του ΙΚΑ.
- Όσοι έως τις 31.12.2003 έχουν ενταχθεί στα Β.Α.Ε. συνεχίζουν με τις ισχύουσες ρυθμίσεις

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Πειραιώς 40, Τηλ. 010 5295308 - 010 5289115-17

Σταδίου 29, Τηλ. 010 3368332

Καλλιτεχνική Επιμέλεια - Εκτύπωση:

ΚΑΜΠΥΛΗ ADV. Τηλ. 010 5156820

